

УЗРОВЕНЬ

3 КАМФОРТАМ ДЛЯ КАРОВЫ

У Кіраўскім раёне Магілёўскай вобласці будзеца ферма новага пакалення з выкарыстаннем перадавых тэхналогій

АДКРЫТАЕ акцыянернае таварыства «Світанак» імя К. Арлоўскага — гаспадарка шматпрофільная. Вырошчваецца яблыкі, агуркі, бульба, буракі, збожжавыя, кукуруза, нават рыбу разводзяць. Але акцэнт зроблены на жывёлагадоўлю. Ужо сёння тут надойваюць па 6,5 тысячы тон малака на карову, але гэта не мяжа. Новая ферма даць магчымасць павысіць гэты паказчык як мінімум на тысячу. А заадно яшчэ больш загрузіць біягазавую ўстаноўку, якая тут працуе. Гэта будзе магутны комплекс з замкнутым цыклам. Да пачатку верасня ферму ўжо збіраюць ўвесці ў эксплуатацыю. У нашага карэспандэнта была добрая магчымасць пагутарыць з кіраўніком гаспадаркі, а заадно паназіраць за ходам будаўніцтва.

Кіраўнік гаспадаркі Аляксандр БАГЕЛЬ.

ВІДАВОЧНАЯ ВЫГАДА

Задумка стварыць у вобласці ферму, на прыкладзе якой будзе дэманстравацца найлепшы дасягненні ў сферы сельскай гаспадаркі, даўно лунала ў паветры. «Світанак» падшыў для гэтага з усіх бакоў. І ў першаю чаргу дзякуючы біягазавай устаноўцы, якая тут функцыюе. Але зараз яе магчымасці выкарыстоўваюцца на 75%. Новая ферма будзе пастаўляць на ўстаноўку каля 30% арганічных угнаенняў, якія па тэхналогіі адпавядаюць усім існуючым патрабаванням. З кароўнікамі ўстаноўка будзе злучацца спецыяльнымі калектарамі.

— Выгада відавочная, — запэўнівае дырэктар гаспадаркі Аляксандр Багель. — Ферма разлічана на 768 галоў дойнага статка, але з улікам цялят там будзе знаходзіцца больш чым 1000 галоў. Увесь гной ад статка пойдзе на перапрацоўку, а ўзамен ферма атрымае цяпло, якое ўтвараецца ад работы рухавікоў устаноўкі. Нам не прыйдзеца будаваць для абагрэву даільнага аддзялення спецыяльную кацельню.

Больш цывільнымі стануць і ўмовы працы для абслуговага персаналу. Самы галоўны плюс кіраўнік бачыць у тым, што атрымаецца, нарэшце, пазбавіцца ад нязручнай даільнай ямы, у якую даярка прыходзілася спускацца, каб падаць карову. Пра гэта на новай ферме можна будзе канчаткова забыць.

—Такой даільнай залы ў Магілёўскай вобласці адназначна нідзе пакуль няма, — кажа Аляксандр Іванавіч. — У ёй абсалютна ўсё будзе аўтаматызавана. Абсталяванне самае перадавое, еўрапейскай фірмы «ДэЛаваль».

Першая чарга МТФ уводзіцца ўжо ў лютым, у канцы сакавіка — пачатку красавіка — другая, цалкам комплекс будзе здадзены ў ліпені—жніўні. Але камплектацыя жывёламі пачынаецца ўжо з лютага.

Аб'ект будзеца з дапамогай дзяржавы, яго кошт больш за 10,5 мільёна рублёў. Акрамя двух кароўнікаў, узводзіцца даільна-малочны блок, радзільнае аддзяленне, блок

дапаможных памяшканняў, адкрыты і крыты прафілакторы для маленькіх цялят, станцыя перапампоўвання сцэкаў, дапаможныя памяшканні.

ВОПЫТ ПЕРАЙМАЛІ ЗА МЯЖОЙ

— Што датычыцца фермы, то мы збіраемся выкарыстаць тут самыя сучасныя тэхналогіі, якія бачылі і ў Беларусі — на перадавых комплексах, і за мяжой, — расказвае Аляксандр Багель. — Я разам з нашымі спецыялістамі і будаўнікамі некалькі разоў выязджаў у Польшчу, Калінінградскую вобласць, Рыгу, глядзелі прынцып дзеяння, асноўныя элементы, якія на падобных фермах выкарыстоўваюцца. Гэта зусім іншы ўзровень! Тут табе і цёплая падлога, і новыя падходы ў даенні, і зусім іншыя ўмовы ўтрымання жывёл.

«Калі мы хочам павысіць вытворчасць малака, нам трэба гэта ўкараняць паўсюдна. Наша ферма стане пляцоўкай, дзе будзе адпрацоўвацца найноўшыя тэхналогіі. Каб усе бачылі, у якім кірунку трэба рухацца. У Горках на базе вучэбнай гаспадаркі таксама ёсць перадавая ферма. Але ў нас будзе частка новых момантаў, якіх там няма».

Кадровае пытанне ў гаспадарцы прапрацавалі загадзя: падрыхтаваны спецыялісты, якія ўжо цалкам гатовы прыступіць да работы ў новых умовах. У асноўным гэта свае работнікі, якія ў сельскай гаспадарцы не першы год і вопыту ім не займаць. Дадаткова ствараюцца і новыя працоўныя месцы. Стаўка робіцца на маладых спецыялістаў, але найбольш перспектывных. Праца на новай ферме прэстыжная, трэба, каб і кадры былі на ўзроўні. Умовы для іх тут таксама ствараюцца — па суседстве з новай фермай поўным ходам ідзе будаўніцтва трох новых жылых дамоў.

ПРАЦУЕМ У ТРЫ ЗМЭНЫ

Работа на будаўнічай пляцоўцы кіпіць, будаўнікі з Магілёва і Кіраўска не прыпыняюць

яе нават ноччу. Усё павінна быць здадзена ў тэрмін. Вялікія ангары, траншэі, горы пяску — да завяршэння будаўніцтва яшчэ некалькі месяцаў, але ўжо можна ўявіць сабе, якой будзе новая ферма. Знаёміцца з аб'ектам дапамагаюць **намеснікі дырэктара Аляксандр СУХАДОЛЬСкі і Наталля ШАПАВАЛАВА**. Насупраць ангара, дзе будзе кароўнік № 1, агароджаныя пляцоўкі. «Гэта сіласныя ямы для закладкі корму для кароў, — тлумачыць Аляксандр Мікалаевіч. — Побач размесціцца кармапрыгатавальная. Цагляны будынак з боку кароўніка — радзільнае аддзяленне. У перспектыве пабудуем цялятнік — для маладняку да 90 дзён».

Намеснік дырэктара ўводзіць у курс, як будучы функцыянаваць дапаможныя памяшканні, адкуль і куды павінны перамяшчацца каровы, як праводзіцца поўны цыкл узнаўлення статка. Яшчэ адзін цагляны будынак — гэта той самы малочны блок, дзе паставяць сучаснае еўрапейскае абсталяванне. З яго дапамогай ёсць магчымасць яшчэ вышэй падняць якасць малака і яго аб'ёмы. Наогул, тут прадумана ўсё да дробязяў. Робіцца так, каб эканоміць сродкі і паскорыць працэс.

— Пляцоўка для новай фермы выбрана з такім разлікам, каб была сувязь не толькі з біягазавай устаноўкай, але і з астатнімі аб'ектамі гаспадаркі, — кажа Аляксандр Сухадольскі. — Адсюль бліжэй і да фермаў далучанага да «Світанка» некалькі гадоў таму калгаса імя Кірава. За кошт іх цялят і кароў таксама будзем камплектаваць тутэйшы статок. З другога боку — тэхналагічная дарога яшчэ да адной фермы. Адным словам, новы аб'ект сюды напрошваўся з самага пачатку. Яшчэ калі працавалі над біягазавай устаноўкай, нямецкі праекціроўшчык казаў, што нам тут абавязкова трэба будаваць ферму. Прасцей будзе «біягаз» папаўняць, энергію забіраць, цяпло размяркоўваць.

І НАВАТ ДУШ

Кароўнік № 1 зараз камплектуецца ўсім неабходным. Выглядае ён сапраўды па-сучаснаму. Аляксандр Сухадольскі звяртае ўвагу на прыступку перад кармушкамі. Яна зроблена для таго, каб карова прырднімі нагамі стаяла на ўзвышшы. Па словах спецыяліста, карысць двайная. Па-першае, гной застаецца ўнізе і яго прасцей будзе прыбраць. Па-другое,

карове не прыйдзеца перамяшчацца ўсім корпусам, калі па зале будзе рухацца прыстасаванне для прыбірання гною.

— Каб падняць вытворчасць малака, жыўёлу трэба менш турбаваць, — тлумачыць намеснік дырэктара. — На фермах гноевыдаленне звычайна ажыццяўляецца трактарам, што вельмі нервуе кароў. Лічыцца, што пры гэтым губляецца малако. У нас замест трактара будзе выкарыстоўвацца дэльта-скрэпер — невысокая планка, якая рухаецца з хуткасцю 4 метры ў хвіліну. Каровы пры гэтым менш палохаюцца.

Стойла вельмі прасторнае, за кошт арчанай формы тут канцэнтруецца больш паветра і цыркулюе яно лепш — для жывёлы гэта таксама вельмі важна. З «ноу-хау» — вялікі светлавы «ліхтар» — акно ўздоўж столі. Зноў жа вельмі правільны падыход. Каровы любяць больш святла — гэта раз, а заадно эканоміцца электрычнасць — гэта два. Хутка ўздоўж кармавога стала з'явіцца сістэма арашэння, каб у спакоі асвятляць кароў паветрана-водным шляхам. Сістэма, дарэчы, ужо закуплена, засталася зманціраваць.

У даільнай зале каровы таксама будзе адчуваць сябе больш камфортна. Накіроўваць іх на «працоўнае» месца, а потым назад у кароўнік будзе аўтаматычны падгоншчык жывёлы вытворчасці кампаніі «ДэЛаваль». Вельмі карыснае прыстасаванне, якое не траўмуе псіхіку каровы.

— Для жывёлы ствараюцца спрыяльныя ўмовы: нічога яе не пужае, яна не хварэе, вольна дыхае. У выніку надой растуць, гаспадарка, а з ёй і дзяржава багацеюць. Гэта тое, да чаго мы ўсе імкнемся, — кажуць у аграгаспадарцы «Світанак».

Нелі ЗІГУЛЯ.
Фота Яўгенія ПІШЧАЛІНА.

(Заканчэнне.
Пачатак
на 1-й стар. «МС».)

— **Учым, Аляксандр Пятровіч, на вашу думку, заключаюцца асноўныя складанасці работы сельскагаспадарчай галіны нашай краіны?**

— У сельскай гаспадарцы сёння назіраецца шэраг праблем сістэмнага характару. Гаворка ідзе пра тое,

што згаданая галіна залежыць ад дзяржаўных датацый і, нягледзячы на сваю вялікую значнасць, усё яшчэ працуе ў рэжыме нізкай рэнтабельнасці. Патэнцыял аграрнай сферы павінен быць раскрыты куды больш эфектыўна, чым гэта ёсць цяпер. Для гэтага ў нас створаны ўсе ўмовы. Нашым інстытутам прапануецца шэраг важных крокаў на шляху да аздарулення сельскай гаспадаркі. Адной з найбольш дзейных мер стала б істотная дзяржаўная падтрымка з улікам патэнцыяльных магчымасцяў бюджэту, а таксама абавязальстваў па зніжэнні гэтай падтрымкі пры ўступленні

ў Сусветную гандлёвую арганізацыю. Што датычыцца рэальнай дзяржаўнай падтрымкі суб'ектаў нашай аграрнай галіны, то яна на парадак саступае той, якую атрымлівае заходні фермер, і ў значнай ступені можа быць павялічана за кошт пазабюджэтных сродкаў, што з'яўляецца вельмі неабходным зараз. Гаворка ідзе аб стварэнні рэспубліканскага фонду падтрымкі сельскагаспадарчых таваравытворцаў, у фарміраванні якога, мы мяркуем, павінны ўдзельнічаць не толькі асноўныя партнёры аграрнай галіны, але і прадпрыемствы іншых галін эканомікі.

— **Што менавіта будзе фінансаваць гэты фонд?**

— Мы разлічваем, што ён дазволіць пераразмеркаваць фінансавыя патокі на карысць сельскай гаспадаркі — частку з іх неабходна накіраваць на пагашэнне назапашаных абавязкаў у максімальна кароткія тэрміны. Гэта ў спалучэнні з актыўным прымяненнем на практыцы палажэнняў Указа Прэзідэнта № 253 «Аб мерах па фінансавым аздаруленні сельскагаспадарчых арганізацый» будзе спрыяць пералому ў лепшы бок існуючай сітуацыі. Нягледзячы на тое, што па выніках 2016 года колькасць стратных сельскагаспадарчых арганізацый скарацілася, тэндэнцыя павелічэння даўгоў не пераадолена, хоць тэмпы іх нарошчвання знізіліся. Важна адзначыць, што аказанне падтрымкі нашай сельскай гаспадарцы са сродкаў згаданага фонду не будзе супярэчыць патрабаванням ЕАЭС і Сусветнай гандлёвай арганізацыі, паколькі яна можа

ажыццяўляцца шляхам прамога фінансавання вытворцаў сельскагаспадарчых прадукцый з выкарыстаннем мер, якія па міжнародных правілах могуць прымяняцца без абмежаванняў, што немалаважна для такой фонда- і энергаёмкай галіны, як сельская гаспадарка. Акрамя таго, рэсурсы фонду можна выкарыстоўваць для таго, каб аднаўляць сельскагаспадарчую тэхніку, якая мае высокую ступень зносу.

— **Кажучы аб тэхнічным парку, як вы лічыце, на якім узроўні забяспечана галіна?**

— У апошнія гады назіраецца пагаршэнне сітуацыі з забяспечанасцю асноўнымі відамі сельскагаспадарчых машын і абсталявання. Асабліва насцярожвае сітуацыя, якая склалася ў 2016 годзе, калі каэфіцыент выбыцця тэхнікі перавысіў каэфіцыент абнаўлення ад 2 да 4 разоў, а па будаўнічых камбайнах — у 16 разоў.

«За апошнія 5 гадоў парк трактароў скараціўся на 9,1%, грузавых аўтамабіляў і збожжаўборачных камбайнаў — больш чым на 17%. Вядома, узамен старых машын сельскагаспадарчых арганізацый атрымліваюць новыя, энерганасычаныя. Аднак гэта не з'яўляецца паўнаватарскай кампенсацияй».

Выходам з такога становішча я бачу нарошчванне паставак тэхнікі праз лізінгавыя схемы і развіццё другаснага рынку сельскагаспадарчых машын. Мэтазгодна таксама